

Briuselis, 2019 m. lapkričio 27 d.
(OR. en)

13867/19

SPORT 94
JEUN 125
SOC 731
EDUC 442
DOPAGE 28
COPEN 426
CRIMORG 153
DEVGEN 202
SUSTDEV 157

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 13349/19 + COR1

Dalykas: Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų
išvados dėl kovos su korupcija sporte

Delegacijoms priede pateikiamos išvados dėl kovos su korupcija sporte, kurias 2019 m. lapkričio 21–22 d. priėmė Europos Sąjungos Taryba ir Taryboje (EYCS) posėdžiavę valstybių narių vyriausybių atstovai.

KOVA SU KORUPCIJA SPORTE

– Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų išvados –

TARYBA IR TARYBOJE POSĖDŽIAVĘ VALSTYBIŲ NARIŲ VYRIAUSYBIŲ ATSTOVAI

PRIPAŽINDAMI, KAD

1. sportas grindžiamas džiaugsmu dėl įdėtų pastangų, gero pavyzdžio auklėjamąja galia, socialine atsakomybe ir visuotinių pagrindinių etikos principų gerbimu¹;
2. korupcija sporte nėra naujas reiškinys. Per pastaruosius 20 metų į dienos šviesą iškyla vis daugiau atvejų dėl sporto industrijoje vykstančių reikšmingų pokyčių, daugiausia susijusių su didėjančia sporto komercializacija bei nušvietimu žiniasklaidoje ir dėl to padidėjusiais pajamų ir finansiniais srautais;
3. įvairūs subjektai su korupcija sporte kovoja įvairiomis priemonėmis ir per daugelį metų pasiekta neblogų rezultatų;
4. aukšto lygio korupcijos atvejai parodė, kokią žalą korupcijos atvejai gali padaryti sporto reputacijai sąžiningumo ir sąžiningo žaidimo požiūriu. Be to, dėl korupcijos klesti ekonominio neveiksmingumo problemos ir pakertamas pasitikėjimas valdžia, viešosiomis institucijomis bei demokratija apskritai;
5. korupcija sporte vyksta varžybų ir valdymo lygmeniu². Esama įvairių korupcijos sporte formų – kyšininkavimas, prekyba poveikiu, piktnaudžiavimas pareigomis, manipuliavimas sporto varžybose ir pinigų plovimas. Korupciją palengvina taisyklių nebuvimas arba esamų taisyklių dėl interesų konfliktų netinkamas įgyvendinimas, taip pat sukamųjų durų reiškinys tarp viešojo ir privačiojo sektorių. Be to, korupcija gali būti susijusi su dopingu;

¹ Pagrindiniai olimpizmo principai, Tarptautinis olimpinis komitetas, 2015 m. rugsėjo mėn.

² Žr. priede pateiktas apibrėžtis.

6. korupcija sporte egzistuoja įvairiomis aplinkybėmis – pradedant ne pelno veikla ir baigiant veikla, apimančia aukšto lygio tarptautinius renginius. Dėl kompleksinio korupcijos sporte pobūdžio sporto valdomieji organai ir politikos formuotojai susiduria su didžiuliais iššūkiais identifikuoti problemas ir rengdami veiksmus, skirtus šioms problemoms išspręsti ir sporto sąžiningumui užtikrinti;
7. Jungtinių Tautų lygmeniu, visų pirma Darnaus vystymosi darbotvarkėje iki 2030 m., tarptautinė bendruomenė yra pripažinusi sportą svarbiu darnų vystymąsi skatinančiu veiksnium³, tačiau taip pat tai, kad korupcija daro žalą ekonomikos ir socialiniam vystymuisi, ir įsipareigojo iš esmės sumažinti visų rūšių korupciją ir kyšininkavimą⁴. Kova su korupcija ir bendradarbiavimas su šalimis partnerėmis propaguojant kovos su korupcija priemones yra ES ir jos valstybių narių vystomojo bendradarbiavimo politikos dalis⁵,

MANO, KAD

8. nors kova su tam tikrų formų korupcija sporte jau keletą metų yra bendradarbiavimo ES lygmeniu darbotvarkėje, nėra bendro ES požiūrio į kovos su korupcija priemones sporto srityje;
9. siekiant sėkmingai spręsti šį sudėtingą klausimą sporto srityje reikia ilgalaikės strategijos, kurioje būtų nustatytas bendras ES požiūris į kovą su korupcija sporte ir identifikuota korupcijos rizika, jos pagrindinės priežastys ir esamos teisinės sistemos bei mechanizmai,

³ Jungtinių Tautų rezoliucija 70/1 *Transforming our World: the 2030 Agenda for Sustainable Development* (Keiskime mūsų pasaulį. Darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 m.) (37 punktas) ir Jungtinių Tautų rezoliucija 73/24 *Sport as an enabler of sustainable development* (Sportas – darnaus vystymosi veiksnys).

⁴ Darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 m., 16 tikslas (16.5 uždavinys) (anglų k.) <https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld>.

⁵ Naujojo Europos konsensuso dėl vystymosi (2017 m.) 50 punktas ir 2.4 skirsnis.

10. kova su korupcija sporte yra visų sporto srities suinteresuotųjų subjektų, įskaitant nacionalines, Europos ir tarptautines sporto organizacijas, sporto klubus, kitas susijusias pilietinės visuomenės organizacijas, viešojo administravimo institucijas, teisėsaugos agentūras, sporto agentus, atletus ir jų aplinką, lažybų pramonę, laboratorijas, rėmėjus ir žiniasklaidą, bendra atsakomybė ir atitinka jų interesus;
11. sporto organizacijų, kaip ir viešojo sektoriaus, valdymo spragos gali trukdyti jų pajėgumui užkirsti kelią korupcijai ir su ja kovoti, taip pat neigiamai paveikti atletų dalyvavimą bei jų darbo sąlygas;
12. vienas iš esminių kovos su korupcija elementų, ypač nustatant ir aptinkant korupcijos sporte atvejus, yra pranešėjų apsauga;
13. pagrindiniai gero valdymo sporte principai yra, mažų mažiausiai, demokratinės struktūros, reguliarios ir atviros rinkimų procedūros, kompetentingas ir etiškas organizavimas ir valdymas, atskaitomybė ir skaidrumas sprendimų priėmimo ir finansinių operacijų srityse, taip pat sąžiningas narystės klausimų, įskaitant susijusius su lyčių lygybe ir solidarumu, tvarkymas⁶;
14. Sutartyse korupcija, neteisėta prekyba narkotikais, pinigų plovimas ir organizuotas nusikalstamumas pripažįstami „ypač sunkių nusikaltimų, turinčių tarpvalstybinį pobūdį, pasireiškiantį dėl tokių nusikaltimų pobūdžio arba poveikio, arba ypatingo poreikio kovoti su jais remiantis bendru pagrindu, sri[čių]“ nusikaltimais, dėl kurių gali būti nustatytos minimalios taisyklės dėl nusikalstamų veikų ir sankcijų apibrėžimo⁷. Visi yra bendrai suinteresuoti užtikrinti, kad visos valstybės narės vykdytų veiksmingą kovos su korupcija politiką, o ES remtų valstybes nares šiame darbe, taip pat ir sporto srityje;

⁶ Žr. Europos Tarybos Ministrų Komiteto rekomendaciją CM/Rec(2005)8 valstybėms narėms.

⁷ SESV 83 straipsnio 1 dalis.

15. sporto valdymo organai turėtų galėti išlaikyti aukštą autonomiškumo lygį vykdydami savo funkcijas visose sporto srityse. Tuo pačiu tai reiškia, kad tokį autonomiškumą šie organai gali užsitarnauti užtikrindami gerą valdymą ir laikydamiesi aukščiausių sąžiningumo standartų savo atitinkamoje sporto šakoje⁸. Jau keletą metų sporto judėjimo subjektai inicijuoja projektus, tinklus ir kitas iniciatyvas, skirtas kovai su korupcija sporte. Svarstant tolesnius veiksmus reikėtų atsižvelgti į šį darbą ir jį toliau plėtoti;
16. Europos ir tarptautinės organizacijos, pavyzdžiui, Jungtinės Tautos, EBPO, Europos Taryba, Interpolas ir Europolas, taip pat G 20⁹, yra parengusios kovos su korupcija priemonių apskritai ir, konkrečiau, kovai su korupcija sporto srityje skirtų priemonių. ES veiksmai turėtų būti grindžiami esamu tarptautiniu bendradarbiavimu, jį stiprinant ir papildant ten, kur gali būti suteikta pridėtinės vertės;
17. esamų ir naujų formų tinklai gali būti naudingi siekiant bendro tikslo užkirsti kelią korupcijai ir skatinti gerą valdymą, nes jie suburia tarpvyriausybines organizacijas, tarptautines sporto organizacijas ir vyriausybes, taip pat apjungia įvairių suinteresuotųjų subjektų pastangas kovoti su korupcija sporte. Galimas tokio neformalaus būsimos bendradarbiavimo pavyzdys yra tarptautinė partnerystė prieš korupciją sporte (IPACS);
18. svarbus vaidmuo įgyvendinant tarptautinius įsipareigojimus tenka valstybėms narėms. Jos, bendradarbiaudamos su sporto organizacijomis, turėtų skatinti ir remti gero valdymo principų įgyvendinimą nacionaliniu, regionų ir vietos lygmenimis, visų pirma taikydamos visiško korupcijos sporte netoleravimo politiką, stebėdamos, kaip jų nacionalinio sporto judėjimo subjektai įgyvendina gero valdymo principus, arba įtraukdamos gero valdymo principus į viešųjų dotacijų skyrimo sportui kriterijus;

⁸ *Future of Global Sport* (Pasaulinio sporto ateitis), 2019 m., ASOIF. Taip pat žr. COM(2011) 12 final „ES lygmens veiksmų sporto sektoriuje svarbos didinimas“.

⁹ 2017 m. Hamburge įvykusiame aukščiausiojo lygio susitikime G 20 vadovai įsipareigojo tęsti darbą sąžiningumo sporte klausimu ir paragino tarptautines sporto organizacijas intensyviai kovoti su korupcija laikantis aukščiausių pasaulinių sąžiningumo ir kovos su korupcija standartų. Šiuo požiūriu G 20 vadovai įsipareigojo siekti bendro sutarimo dėl korupcijos rizikos, su kuria susiduriama rengiant balsavimus dėl svarbių sporto renginių rengimo vietos.

19. siekiant sėkmingai įgyvendinti kovos su korupcija priemonės visais lygmenimis reikės užtikrinti veiksmingą atitinkamų esamų struktūrų bendradarbiavimą ir derinti išteklius,

PRAŠO VALSTYBIŲ NARIŲ, LAIKANTIS SUBSIDIARUMO PRINCIPO IR ATITINKAMAI LYGMENIMIS:

20. stiprinti korupcijos sporte prevencijos ir kovos su ja pastangas, be kita ko, užtikrinant tinkamas teisėkūros ir teisėsaugos priemones;
21. skatinti ir propaguoti represalijų prevencijos ir uždraudimo priemonės bei veiklą ir nustatyti apsaugos priemones, kuriomis pranešėjai būtų apsaugoti nuo laikino nušalinimo, pažeminimo pareigose, bauginimo ar kitokių rūšių atsakomųjų veiksmų, visapusiškai gerbiant visų šalių teises;
22. bendradarbiaujant su sporto organizacijomis, nustatyti arba peržiūrėti nacionalinius veiksmų planus ir / arba priemones, skirtus korupcijos sporte prevencijai ir kovai su ja, siekiant sustiprinti visiško korupcijos sporte netoleravimo politiką;
23. skatinti, kad sporto judėjimo subjektai tinkamai įgyvendintų gero valdymo principus, ir tai stebėti siekiant užkirsti kelią korupcijai sporte;
24. peržiūrėti galimus su viešojo finansavimo suteikimu susijusius veiksmus, atsižvelgiant į organizacijų įsipareigojimus įgyvendinti gero valdymo užtikrinimo ir kovos su korupcija priemones;
25. didinti atitinkamų pareigūnų, įskaitant pareigūnus, dirbančius teisėsaugos srityje, ir suinteresuotųjų subjektų, dalyvaujančių su sportu susijusioje kovos su korupcija politikoje, informuotumą ir teikti jiems pradinį ir tęstinį švietimą ir mokymą;
26. kartu su Komisija išnagrinėti, kaip išeiti iš aklavietės, susidariusios dėl Europos Tarybos konvencijos dėl manipuliavimo sporto varžybomis, kuri įsigaliojo 2019 m. rugsėjo 1 d., kad ES ir visos jos valstybės narės galėtų kuo greičiau užbaigti savo atitinkamus ratifikavimo procesus ir prisijungti prie konvencijos;

PRAŠO KOMISIJOS:

27. atsižvelgiant į ankstesnį darbą šioje srityje, pateikti pasiūlymą dėl darnaus tarpsektorinio veiksmų plano, įskaitant, jei tikslinga, pasiūlymą dėl Tarybos rekomendacijos, dėl su varžybomis ir valdymu susijusios korupcijos sporte;
28. skatinti bendradarbiavimą ir sinergiją su valstybėmis narėmis ir tarp valstybių narių, taip pat su kitomis tarptautinėmis organizacijomis ir tinklais, ypač su Europos Taryba, ir didinti informuotumą apie tokį bendradarbiavimą ir jo rezultatus;
29. sudaryti sąlygas valdžios institucijų ir sporto judėjimo subjektų dialogui kovos su korupcija sporte klausimais ir jį stiprinti, taip pat kartu su tarptautinėmis sporto organizacijomis remti iniciatyvas, kuriomis siekiama užkirsti kelią korupcijai tarptautiniuose renginiuose ir tarpvalstybinėse varžybose;
30. įvertinti, kaip pagal kitą Daugiametę finansinę programą (DFP) programomis ir priemonėmis galima remti kovos su korupcija sporte priemonių įgyvendinimą;
31. naudotis su sportu susijusia programos „Erasmus+“ finansavimo dalimi, taip pat kitomis atitinkamomis finansavimo programomis remiant prevencines priemones, skirtas kovai su korupcija ir geram valdymui sporte, taip pat valstybių narių ir suinteresuotųjų subjektų keitimąsi gerosios praktikos ir politikos pavyzdžiais;
32. apsvarstyti galimybę įtraukti korupcijos sporte temą įgyvendinant ES keitimosi patirtimi kovos su korupcija srityje programą¹⁰ ir integruojant sporto klausimą į Komisijos iniciatyvas kovos su korupcija srityje;
33. toliau padėti valstybių narių valdžios institucijoms naudojantis Paramos struktūrinėms reformoms tarnyba, kad būtų toliau gerinama korupcijos sporte prevencija ir kova su ja.

¹⁰ Keitimosi patirtimi programą Europos Komisija pradėjo vykdyti 2015 m., kad padėtų valstybėms narėms, vietos NVO ir kitiems suinteresuotiesiems subjektams spręsti konkrečias ES kovos su korupcija ataskaitoje nurodytas problemas (Komisijos ataskaita Tarybai ir Europos Parlamentui „ES kovos su korupcija ataskaita“, COM(2014) 38 final, 2014 02 03).

PRAŠO SPORTO JUDĖJIMO SUBJEKTŲ

34. didinti pastangas apsaugoti sporto sąžiningumą ir toliau dalyvauti užtikrinant korupcijos sporte prevenciją ir kovą su ja imantis iniciatyvų, susijusių su veiksmingomis kovos su korupcija priemonėmis ir sankcijomis, remiantis rizikos įvertinimu, ir įgyvendinti jas laikantis visiško netoleravimo požiūrio nuo mėgėjų sporto iki aukščiausio lygio sporto;
35. vadovautis tvariais požiūriais ir įsipareigoti laikytis gero valdymo elgesio kodekso, įskaitant patikimą laikymosi sistemą, kurioje būtų numatyta stebėseną, sankcijų taikymas ir gebėjimų stiprinimas;
36. didinti informuotumą, teikti pradinį ir tęstinį švietimą ir mokymą, teikti rekomendacijas ir skleisti geriausią praktiką korupcijos sporte prevencijos srityje, be kita ko, susijusią su geru valdymu, visais lygiais;
37. patvirtinti tinkamas drausmines taisykles ir procesus, kuriais naudojantis būtų taikomos sankcijos korupcijoje dalyvaujantiems asmenims, ir tinkamas pranešėjų apsaugos priemonės, kartu visapusiškai gerbiant visų šalių teises;
38. viešojo finansavimo tikslais bendradarbiauti su valdžios institucijomis kuriant gero valdymo standartus ir vertinant, kaip tų standartų laikomasi;
39. bendradarbiauti su teisėsaugos institucijomis, agentūromis ir organizacijomis, atsakingomis už kovą su korupcija.

1. Nuorodos

Europos Sąjungos Taryba ir Taryboje posėdžiavę valstybių narių vyriausybės atstovai primena toliau išvardytus dokumentus.

Europos Sąjunga

- 1997 m. Konvencija dėl kovos su korupcija, susijusia su ES pareigūnais ar valstybių narių pareigūnais ir 2003 m. Pamatinis sprendimas dėl kovos su korupcija privačiame sektoriuje
- Europos Komisijos baltoji knyga dėl sporto, ypač 4.6 skyrius „Korupcija, pinigų plovimas ir kiti finansiniai nusikaltimai“(2007 m. liepos mėn.)¹¹
- Gero valdymo sporto srityje ES ekspertų grupė (2011–2014 m.). „Gero valdymo sporte principai“ (2013 m. rugsėjo mėn.)
- 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1288/2013, kuriuo sukurama Sąjungos švietimo, mokymo, jaunimo ir sporto programa „Erasmus+“ ir kuriuo panaikinami sprendimai Nr. 1719/2006/EB, Nr. 1720/2006/EB ir Nr. 1298/2008/EB¹²
- 2015 m. birželio 11 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl neseniai organizacijoje FIFA atskleistų aukšto lygio korupcijos atvejų (2015/2730(RSP))¹³
- Tarybos išvados dėl svarbių sporto renginių sąžiningumo ir skaidrumo didinimo bei geresnio valdymo (2016 m. gegužės mėn.)¹⁴

¹¹ KOM(2007) 0391 galutinis

¹² ES OL L 347, 2013 12 20, p. 50.

¹³ ES OL C 407, 2016 11 4, p. 81.

¹⁴ ES OL C 212, 2016 6 14, p. 14.

- Gero valdymo sporto srityje ES ekspertų grupė (2014-2017 m.). „Esamų gero valdymo principų propagavimas (2016 m. liepos mėn.)“¹⁵
- 2017 m. vasario 2 d. Europos Parlamento rezoliucija „Integruotas požiūris į sporto politiką: geras valdymas, prieinamumas ir sąžiningumas“ (2016/2143(INI))¹⁶
- Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių Vyriausybių atstovų rezoliucija dėl Europos Sąjungos darbo plano sporto srityje (2017 m. liepos 1 d.–2020 m. gruodžio 31 d.)¹⁷
- Korupcijos sporte Europos Sąjungoje tyrimas „*Mapping of corruption in sport in the EU*“, Europos Komisijos pavedimu atliktas ECORYS (2018 m. gruodžio mėn.)¹⁸
- Tarybos, Taryboje posėdžiavusių valstybių narių Vyriausybių atstovų, Europos Parlamento ir Komisijos bendras pareiškimas dėl naujojo Europos konsensuso dėl vystymosi „Mūsų pasaulis, mūsų orumas, mūsų ateitis“, 50 punktas ir 2.4 skirsnis¹⁹
- Komisijos ataskaita Europos Parlamentui ir Tarybai dėl pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos, darančios įtaką vidaus rinkai ir susijusios su tarpvalstybine veikla, vertinimo (2019 m. liepos mėn., COM(2019) 370 final), ypač 2.1.6.1.1. skirsnis dėl profesionalaus futbolo
- Europos Parlamento ir Tarybos direktyva dėl asmenų, pranešančių apie Sąjungos teisės pažeidimus, apsaugos (PE-CONS 78/19)²⁰
- Europos Komisijos pasižadėjimų gero valdymo klausimais sąrašas

¹⁵ <https://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetailDoc&id=25002&no=1>

¹⁶ ES OL C 252, 2018 7 18, p. 2.

¹⁷ OL C 189, 2017 6 15, p. 5.

¹⁸ <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/71c67c33-1dff-11e9-8d04-01aa75ed71a1>

¹⁹ ES OL C 210, 2017 6 30, p. 1.

²⁰ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/PE-78-2019-INIT/lt/pdf> – 2019 m. spalio 7 d. Tarybos priimtas tekstas, dar nepaskelbtas ES OL.

Jungtinės Tautos

- Jungtinių Tautų konvencija prieš korupciją (2003 m.)
- Tarptautinė konvencija prieš dopingo vartojimą sporte (2005 m.)
- Jungtinių Tautų konvencija prieš korupciją; Apsaugos nuo korupcijos svarbiuose viešuose renginiuose strategija (2013 m.)
- Darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 m. (2015 m.)²¹
- Kazanės veiksmų planas, UNESCO tarptautinė ministrų ir vyresniųjų pareigūnų, atsakingų už fizinį lavinimą ir sportą, šeštoji konferencija (MINEPS VI, 2017 m.)

Europos Taryba

- Ministrų Tarybos rekomendacija CM/Rec(2018)12 valstybėms narėms dėl gero valdymo sporte propagavimo
- Europos Tarybos antidopingo konvencija (ETS Nr. 135)
- Europos Tarybos civilinės teisės konvencija dėl korupcijos (ETS Nr. 174), Baudžiamosios teisės konvencija dėl korupcijos (ETS Nr. 175) ir jos papildomas protokolai (ETS Nr. 191)
- Europos Tarybos konvencija dėl kovos su manipuliavimu sporto varžybomis (ETS Nr. 215)

Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (EBPO)

- EBPO konvencija dėl kovos su užsienio valstybių pareigūnų papirkinėjimu tarptautiniuose verslo sandoriuose, derybų konferencijos priimta 1997 m. lapkričio 21 d.
- Tarybos rekomendacija dėl mokestinių priemonių, kuriomis toliau kovojama su užsienio valstybių pareigūnų papirkinėjimu tarptautiniuose verslo sandoriuose, 2009 m. gegužės 25 d., C(2009)64

²¹ 2015 m. rugsėjo 25 d. JT GA rezoliucija A/RES/70/1

Ivairūs

- *Transparency International*: Ataskaita dėl pasaulinės korupcijos: sportas (2016 m. vasario 23 d.)
- G 20 vadovų deklaracija „Tarpusavio ryšiais susaistyto pasaulio kūrimas“ (2017 m. liepos 7–8 d., Hamburgas)

2. *Terminų apibrėžtys*

Šiose išvadose:

„Su varžybomis susijusi korupcija“ – korupcija sporte, susijusi su sporto varžybų rezultatu ir (arba) eiga.

„Su valdymu susijusi korupcija“ – korupcija sporte, nesusijusi su sporto varžybų rezultatu ir (arba) eiga.